

MŪSŪ LIETUVA

MŪSŪ LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS
Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
ADRESAS:
Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO
Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 79 (1)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. SAUSIO MĖN. JANEIRO 1 D.

IV METAI

Lietuvai Laisvės, Mums Laimės Naujuose Metuose

Naujus Metus Pradedant

Su naujais užsimojimais ir šviesiomis viltimis įžengiamė į 1951 metų prievangį. Kartu gerai nusimanome, kad nauji darbai reikalauja pastatymo ir darbo, pagrįsto ne kokiais asmeniniais išskaičiavimais ar pelnu, bet tauriu lietuvišku idealizmu.

Reikia pasidžiaugti ir kartu pasidžiaugti, kad susipratę visi visuomenė «Mūsų Lietuvos» pastangas supranta ir įvertina. Ypač su džiaugsmu ir giliu lietuvišku nuoširdumu sutiko pasiryžimą «M.L.» leisti kas savaitę. Tai rodo jau ir šiame numeryje talpinami skaitytojų laiška ir aukos. Gražią pradžią padarė Rio de Janeiro lietuviai. Šis faktas taip pat byloja, kad skaitytojai visu šimtu procentu pritaria «M.L.» užimtai linijai. Jau pirmame numeryje pasiskelbė, kad mūsų kelias yra tas kelias kuris veda į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Tas kelias yra labai platus ir jame gali sutilti visi geros valios lietuviai. Kaip lig šiol, taip ir toliau sveikinsim ir paremsim kiek vieną sveiką iniciatyvą ir naują sumanymą. «M. L.» puslapiuose nebus vietos asmeninio pobūdžio ginčams ir neatsakinės į jokių užmetimus. Ne skaldyti, griauti, kiršinti gyvenimo viešumon išėjo «Mūsų Lietuvai», bet visus jungti nuoširdžiai lietuviškon vienybėn, statyti kultūrinio gyvenimo rūmą. Jei šiandien mūsų kultūrinio gyvenimo balansas yra menkas, tai tik dėlto, kad praityje buvo stoka tolerancijos, pagarbos kitų įsitikinimams. Be to negali būti ir vienybės, ir kurybinės iniciatyvos.

Kas dar norėtų knaisiotis po gyvenimo mėšlyną, tesknaisioja. Mes savo jėgas skiriamė kūrybiniam darbui, ir sunkiose sąlygose kelsimė aukštai lietuviškos šviesos žiburį.

Kitados rusas išdraskė iš V. Kudirkos paminklo Lietuvos himno žodžius. Šiandien jis daug žiauresnis, stengiasi sunaikinti visą lietuvių tautą. Kai Tėvynėje yra tamsu ir juoda, tai tuo didesnė atsakomybė krenta ant kiekvieno svetimoje padangėje gyvenančio lietuvi. Tarp tų pareigų yra pareiga išlaikyti savo lietuvišką spaudą. Nors ir ne daugel mūsų būtų, anot V. Kudirkos, bet jei vieningi būsimė, didelių darbų nuveiksime.

«M. L.» tikisi, kad kiekvienas Pietų Kryžiaus žemėje gyvenantis lietuvis atliks savo pareigą laikraščiu. O ta pareiga yra sumokėti prenumeratą, bei aukomis paremti, platinti laikraštį surandant naujų skaitytojų ir bendradarbiauti parašant straipsnių, ko respondencijų. «M. L.» turi savo skaitytojų įvairiuose kontinentuose. Būsime labai dėkingi jei skaitytojai parašys apie save ir savo apylinkės gyvenimą bent kartą per metus. Nesvarbu kaip bus parašyta, ištaisys ir įdės laikraštį. Tik rašykite. Išvien dirbdami ir galviniami tais pačiais idealais, nuplinsimė gražų lietuviškos kultūros vainiką, kuriuo gėrėsims ir dabarties ir ateities kartos.

Vardan tos Lietuvos

Vienybė težydi.

Evakuotas Hungnam Uostas

Per šią Kalėdų šventes buvo pabaigtas evakuoti Korejos šiaurės vakaruose esantis Hungnam uostas. Per šį uostą jūros keliu pasitraukė iš šiaurės Korejos X-axis amerikiečių armijos korpusas, kuris buvo likęs komunistų divizijų užnugaryje. Išveržus kiniečių armijoms į Koreją, šio korpuso 20.000 karių vių kovojo ilgesnį laiką apie 80 km. į šiaurę nuo jūros pakraščio prie vadinamųjų Chan gjin vandens užtvankų, kur jie buvo komunistų atkirsti nuo pagrindinių sąjungininkų jėgų kovodami prieš žymiai skaitlingesnes komunistų pajėgas, apsuptieji amerikiečių laivyno grenadieriai prasiveržė pro komunistų supamasias pajėgas pakeliui į jūros pakraštį.

Iš Japonijos jūros pakraščio į žemyno pusę žygiavo kitos amerikiečių pajėgos; kad palengviatų laivyno grenadierių pasitraukimo kelią. Gruodžio mėn. 10 d. abi viena prieš kitą žygiuojančios kolonos susitiko ir po to pasitraukė į

jūros pakraštį prie Hungnam uosto. Prie šio uosto sąjungininkai sutraukė stambias jūrų laivyno pajėgas priešakyje su didžiuoju JAV šarvuočiu «Missouri». Apie tris savaites buvo sėkmingai ginamas nedidelis žemės ruožas prieš uostą, kol pradėjo būti vykdomos evakuacijos operacijos. Tame staurame gynimo si ruože buvo sukoncentruota galingiausiaji jūros ir žemyno artilerijos ugnis, prieš kurią sužlugo visos masinės kiniečių savizudiškos atakos. Tokiu būdu Jungtinių Tautų karo laivynas evakuoja visas sausumos pajėgas pasilikusias šiame fronte iš viso apie 105.000 karių: amerikiečių, pietų koriejiečių, anglų ir portorikiečių kartu su ginklais, tankais ir maisto atsargomis. Be to, kartu su kariuomene buvo evakuota apie 100.000 civilių korejiečių gyventojų, kurie nenorėjo pasifikti po komunistais. Hungnam uostas, įvykdžius evakuaciją, buvo paliktas bemažko visai sugriautas ir bent kokiems 6-8 mėnesiams netinkamas naudojimui.

JAV Karo Mobilizacija

Pačiu sunkiausiuoju Korejos karo momentu, kai sąjungininkų kariuomenės spaudžiamos naujų kiniečių divizijų buvo priverstos skubiai trauktis į pusiasalio pietus; gruodžio mėn. 15 d. JAV-bių prezidentas Harry Truman kreipėsi į tautą, pirmą sykį formaliai ir tiesioginiai apkaltinęs Sovietų Sąjungą, kaip taikos griovėją, nešančią pavojų pasaulio ir JAV-bių saugumui. Per 24 valandas po šios kalbos buvo paskelbtas Amerikoje išimties stovis, ant rą sykį per pastaruosius 10 metų. Toliau buvo įsteigta vyriausioji mobilizacijos įstaiga ir paskirtas jos šefu Charles E. Nilson, iki šiol General Electric kompanijos prezidentas.

Tuo pačiu metu prezidentas davė įsakymą padidinti

KINIJA ATMETĖ UNO PASIŪLYMĄ NUTRAUKTI KARO VEIKSMUS KOREJOJE.

Visuotinio UNO susirinkimo pirmininkas gavo komunistinės Kinijos vyriausybės atsakymą atmetantį UNO pasiūlymą nutraukti karo veiksmus Korejoje. Kinijos spauda aiškina šio atmetimo priežastis nurodo, kad Korejos konflikto taikingam išsprendimui esančios šios sąlygos: atitraukti iš Korejos visas svietimas kariuomenes, atiduoti Formozą kiniečiams ir priimti Kiniją į UNO organizaciją.

KOMUNISTŲ OFENZYVOS PASIRENGIMAI KOREJOJE.

Bemažko jau visas mėnuo kaip centriniame Korejos fronte neįvyko didesnės reikšmės mūšių. Čia yra įrengtoji naujoji amerikiečių gynimosi linija, kuri eina tarp pietų Korejos sostinės Seulo ir šiaurinės pietų Korejos sienos. Tą fronto ruožą gina 8 JAV armija. Pagal paskutinius Gen. Mac Arthuro vyr. būstinės pranešimus kiniečių komunistų puolamosios jėgos vykdo didelio masto pasirengimus, kurių tikslas — generalinė ofenzyva šiame svar-

biausiame fronto ruože. Jau gruodžio mėn. 12 d. buvo pranešta, kad Korejoje randasi 27 kiniečių divizijos, prie kurių vėliau prisijungė dar 12 divizijų. Be šių kariuomenės pajėgų yra dar priskaičiuojama apie 18 divizijų, kurios randasi rezerve šiaurės Korejoje.

Gruodžio mėn. 23 d. Mack Arthro vyr. būstinės pranešime nurodyta, kad 4 naujos kiniečių armijos grupės yra peržengusios Mandžurijos sieną ir žygiuoja į Korejos pietus. Tokiu būdu kiniečių kariuomenės pajėgos šiuo metu Korejoje yra skaičiuojamos iki 540 tūkstančių žmonių. Iš to kiniečių kariuomenės judėjimo yra daroma išvada, kad yra rengiamasi didelei ofenzyvai, kurios tikslas yra sugriauti naujas sąjungininkų gynimosi linijas, užimti Seulą ir nustumti Mack Arthuro kovos dalinius į pusiasalio pietus.

ŽUVO 8-SIOS AMERIKIEČIŲ ARMIJOS VADAS GEN. NALTON WALKER

Vykdamas į frontą gruodžio mėn. 23 d. kad apdovanotų 27-osios britų brigados karius, o kartu ir savo sūnų kap. Sam Walker karo pažymėjimo ženklais, žuvo jeepo kabinos strofoje, 8-osios armijos vad s gen. Nalton Walkes.

Žuvs generolas buvo 61 r. amžiaus ir yra dalyvis karejiečių pasaulinių karų. Trumapai prieš mirdamas, sunkiai sužeistas, generolas dar spėjo pasiūsti Kalėdų sveikinimą savo kariams, kuriame prašė apsaugos ir Dievo palaimos savo komanduojamiesiems daliniams.

KETURIŲ DIDŽIŲJŲ KONFERENCIJA.

Lapkričio mėn. pradžioje Gromyko Maskvoje įteikė Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos Ambasadoriams notą, kur Sovietų vyriausybė darė pasiūlymą sušaukti «keturių didžiųjų» konferenciją svarstyti Vokietijos klausimą. Tam pakvietimui sovietai nurodė kaip priežastį Vakarų valstybių nusistatymą apginkluoti Vakarų Vokietiją. Šiomis dienomis Vakarų valstybės davė atsakymą į Gromyko notą, sutikdamos priimti šį pakvietimą. Savo atsakyme Vakarų valstybės nurodė, kad jos yra nusistačiusios svarstyti visus klausimus, kurie šiandien stato į pavojų pasaulio taiką, ir kad Sovietų Sąjunga pirmoji, jau apginklavusi Rytų Vokietiją, yra atsakominga už pasaulio padėties įtempimą. Tiek iš Sovietų, tiek iš Vakarų valstybių spaudos pranešimų yra duodama maža vilčių apie šią konferenciją.

Santykiai tarp Washingtono-Madrido

JAV-bės paskyrė ambasadoriumi į Madridą p. Stanton Griffis, buvusi JAV ambasadorių Argentinoje. Ispanija skirs ambasadoriumi į Wachingtoną sr. José Felix de Lecquerica, kuris iki šiol buvo Ispanijos reikalų pareigūnu JAV-bėse.

Taip pasibaigė Ispanijos sabotavimas JTO rekomendavimams, akyvaizdoje pasaulinio komunizmo pavojaus.

KOREJOJE NUŽUDYTI 80 KATALIKŲ KUNIGŲ

Vatikano radio pranešė, kad nuo Korejos karo pradžios Korejoje pagal turimus užsienio atstovybių pranešimus komunistai yra nužudę 80 katalikų kunigų.

tų, kurie gali būti pilni politinio ir karinio įtempimo.

JAV-bės gali būti priešos perviršintos žmonių skaičiumi. Todėl turi dėti visas pastangas pasidaryti daugiau žinančiais tylesniais ir toliau numatančiais, negu priešais.

JAV-bių per 1951 metus nustatyta suvalgyti 8 milijonai tonų cukraus. Išėina kiek vienam žmogui maždaug po 50 kg. per metus.

— 1951 m. Kanados ginkluotos pajėgos padvigubės.

J.A. V-BĖSE MOBILIZUOJAMI MOKSLININKAI.
Atominės energijos komisaras Henry D. Smyth pareiškė, kad amerikoniai turi pasiruošti sekantiems dvidešimčiai me-

== Ka Maciau Ir Patyriau ==

Australijoje

Rašo: A. GAULIA

(Tasa iš 78 Nr.)

Ši draugija, su tuo pačiu, nuolatinu pirmininku, steigėju p. A. Bauza, neseniai atšventė savo 20 metų sukaktuves. Nors tai buvo neskaitylinga mūsų tautiečių grupelė, bet jos nepajėgė nutautinti australų nacionalizmas, ir kuri labai daug padėjo dabar atvykstantiems lietuviams.

«Australijos Lietuvių Draugija» jau išstojo nariu į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir pripažįsta VLKĄ. Aš čia radau pavyzdį ir mums Brazilijos lietuviams. Jei mes dėl vienos ar kitos priežasties ne išlaikėme taip ilgai vienybės, tai bent šiandien jungkime savo jėgas sekdami Australijos lietuvių pavyzdį. Juk mes jėgų ir galimybių bei išteklių turime daugiau už juos. Mūsų tarpe yra nemaža inteligentijos, tik gaila kad nevisi dalyvauja visuomeniniame darbe.

Sydnejaus «Australijos Lietuvių Draugijos» skyrius turi ir savo laikraštuką, išeinantį kas savaitę, vardu «Mūsų Pas togė», kurią redaguoja p. Juozas Žukauskas. Tai nors mažas, vos 4 puslapių, laikraštis, bet žiūrint techninio paruošimo ir populiarumo galima tikėtis, jog jis išaugs nemenkesnis už Amerikos lietuvių spaudos leidinius.

Gaila, kad dar visiems pradžioje sunkios dienos Australijoje. o dauguma naujai atvykusių dar nelaisvi nuo darbo sutarčių. Besikuriant pirmaisiais metais kasdieninio gyvenimo rūpesčiai užima visus, ir gal todėl kaikurie neparodo reikiamo entuziazmo tautiniam susiorganizavimui. Bet didesnis dalis veikia ir prisideda prie tautinio gyvenimo stiprinimo su dideliu pasišventimu.

Kad jaunimas neišsiblaškytų po australų nutautinimo centrus, beveik kas šestadienį būna organizuojami šokiai ir pasilinksminimai. Nuo pat pirmųjų naujojo veikimo dienų sukamos galvos ir dedamos visos pastangos išgyti nuosavas susirinkimams ir pramogoms patalpas. Kas sekma dienio rytą savas klebonas atlaiko mišias, į kurias visada susirenka skaitlingas būrys visokio amžiaus tautiečių. Ta proga galima nusipirkti įvairių pasaulio lietuvių laikraščių ir knygų, ypač amerikoniškų.

Gaila, kad stinga didesnį skaičiaus lietuvių, kurių stoka išblaško gerą dalį lietuvių vaikinių po australų klubus, kur susidraugavę su australėmis gali greitai nutautėti, kas jau vietomis net pastebima. Tik didesnis kultūrinis veikimas, spaudos skaitymas, ir lietuviškos pramogos juos gati išgeibėti nuo to pavojaus. Tiesa, dar nemažas skaičius jaunuomenės turi progos susisiekti per sporto žaidimus, ypač krepšinio. Mūsų krepšinininkai yra skaitlingi ir jau senokai kelia lietuvių vardą savo laimėjimais, kurie sekta seką vienas po kito. Dėkingai vaidmenį tautiniam judėjime atlieka ir mūsų skautai.

Pirmomis dienomis grįžęs į Sydneją pas Brazilijos konsulą Sr. Carlos Zalapa sužinojau, kad sekanti mėnesį yra laivas į Braziliją, kuriuo jis man pasiūlė nemokamai sugrįžti atgal. Po tokios geros naujienos nebežinojau, ką toliau daryti: keliauti dar po Australiją, ar nebegašinti laiko ir grįžti?... iki laivo atplaukimo į Sydnejų laikinai

dar susiradau sau darbo vienoje ligoninėje, kuri yra pati didžiausia šiuo metu karo ligoninė šiame kontinente. Toji ligoninė užima nepaprastai didelį žemės plotą, kurios australai nesigali ir statydami visuomet stengiasi skirti daugiau, negu tuo metu reikalinga su ligoniais, tarnautojais, sesutėmis, mokiniais, niursėmis ir gydytojais ten telpa arti 60.000 žmonių. Niursėmis vadinamos tos ligoninės aptarnautojos, kurios ligoniams išdalina valgį, pagamina kavą ir arbatą, apvalo lovas ir ligonius. Prie antraeilųjų darbų, kaip šlavimas, grindų ir langų valymas ir dar prastesnių, skiriami daugiau sia ateiviai DP, kuriems australai rezervuoja kitų nedirbamų darbus. Prie panašių darbų buvo pristatyti ir 4 lietuviai gydytojai, į kurių profesiją niekas čia dėmesio nekreipė, kol pasibaigė darbo kontraktas. Tik sutarčiai pasibaigus gavo teisę praktikuoti gydytojo profesiją Naujojoje Gvinėjoje, kur joks australas nei negalvoja praktikuoti. Ten jie galės gydyti N. Gvinejos tenykščius gyventojus, kurie dar tebegyvena šiaurinėse pirkiose, o klimatas ir civilizacija nieku nesiskiria nuo Amazonės gilumos.

Ligoninėje susidraugavau su gera dalimi ten dirbusių lietuvių ir lietuvačių, nors šių pastarųjų yra mažai. Radau ten taip pat gerą skaičių pabėgėlių iš Kinijos ir Mandžurijos, kurių dauguma susideda iš baltųjų rusų. Jie raunoniesiems užplūstant, paliko Mandžuriją ir pėsti peržygavo į pietus per visą Kiniją, kol pasiekė Hong-Kongą. Iš ten laivai juos perkėlė į Filipinus, o vėliau su DP kontraktais atvežė į Australiją. Gailu dar pridurti, jog nei vienas iš jų nebuvo patenkintas Australija.

Dauguma ligoninės tarnautojų gyvena tos pat ligoninės butuose. Patys blogiausi butai - barakai, paskirti prastiems darbininkams, kurių 80% emigrantai.

(Bus daugiau)

Amerikos Lietuviai Lietuvybės Reikalu

Niekas negali ginčyti, kad lietuvių kilmės jaunimas Amerikoje yra smarkiai nutautėjęs. Bet ar dėl to kaltos tik katalikiškos mokyklos ir tų mokyklų laikytojos lietuviškos parapijos? Bešališkas stebėtojas turės pripažinti, kad yra daugybė ir kitų priežasčių, kodėl jaunimas nutautėjęs. Tačiau mokyklų ir parapijų kritikai bando tas kitas priežastis sušvelninti ar visai nutylėti, bet visą tulžį išlieja prieš jų nemėgiamas vienuoles ir kunigus, pavaizduodami juos svarbiausiais jaunuomenės sutautintojais.

Tikrenybėje lietuviai kunigai ir seserys mokytojos darė ką galėjo nutautinimui su laikyti, bet jų pastangos nedaugė pageidaujamų vaisių. Gailima priskaityti šimtus geros valios veiksmų, kuriuos atliko mūsų kunigai ir seserys mokytojos lietuvybei išgelbėti, bet tos jų pastangos tik da linai tebuvo sėkmingos.

Tautybių tirpinimo katilą pateko ne tik mūsų lietuvių, bet be išimties visų kitų tautų jaunimas...

Lenkai labiausiai spyrėsi nu tautinimui. Jų karštesnieji veikėjai, kaip ir mūsų dabartiniai mokyklų ir parapijų kritikai paskelbė šūkį: «atsipalaimokim nuo Romos» ir įsteigė tautines — «nezaliežninkų» — parapijas ir mokyklas. Rezultatas buvo toks, kad minėtas tautines mokyklas baigusis jaunimas greičiau suamerikonėjo, negu tas jaunimas, kuris pasiliko katalikiškose mokyklose. Kas dar skaudžiau kad tos atskalonų — «nezaliežninkų» — parapijos ir jų mokyklos paruošė kandidatus lenkų komunistų frontui. Tautinės mokyklos programa, neatremta į aukštesnius katalikybės principus, sužalojo jaunimo charakterį ir pastumdėjo kartais gana slidžiais keliais.

Organizuota lietuvių katalikų visuomenė, per savo kongresą Pittsburghe, š. m. spalio mėn. 30 d. lietuviybės reikalą

priėmė šią rezoliuciją:

— ALRK Kongresas įgalioja Lietuvių Kultūros Institutą sudaryti iš švietimo srities įstaigų (Kunigų Vienybės, lietuvių mokyklose mokytojų, jaunųjų vienuolių, knygų leidyklų laikantių vienuolių — Marijonų, Jėzuitų, Pranciškonų) ir Liet. Katalikų mokytojų atstovų Pedagoginę Tarybą pagrindiniams lietuvių švietimo reikalams tvarkyti. Iš prityrusių pedagogų parinkti asmenis lituanistinei švietimo sričiai tvarkyti (rengti lituanistines programas, vadovėlius, organizuoti lituanistinius pasitobulinimo kursus ir pan.) Tuo pačiu siekti suintensyvinti lituanistinį pradžios lietuvių išlaikomose mokyklose ir išpopuliarinti lietuvių mokyklą lietuvių kilmės šeimoje.

Katekizacijos reikalą

ALRK Kongresas atsižvelgdamas į lietuvių tėvų pageidavimą, kad jų vaikai būtų mokomi tikybos lietuvių gimtąja kalba, prašo lietuvių tėvų pagrįstus prašymus priimti ir rūpintis, kad tokių prašančių tėvų vaikams tikyba būtų dėstoma jų gimtąja kalba.

Turint galvoje, kad šiai rezoliucijai paruošti buvo sukviesta visa eilė kompetingų pedagogų mokyklų laikytojų, kunigų, vienuolynų atstovų ir šiuo opiu klausimu besidomiančių veikėjų, kurie nuodugnai išdiskutavę dabartinę lietuviybės būklę mūsų mokyklose, pasiūlė Kongresui priimti konkrečių planų lietuviškumui sustiprinti mokyklose.

Svarbiausieji jaunimo nutautinimo veiksmai

1. Mišrios vedybos, 2. lietuvių išsisklaidymas didmiesčiuose, paliekant jų statytas bažnyčias ir mokyklas kitataučiams lankyti. 3. lietuvių

Būdama kaimietė ji žinojo, kad dabar išsi- (19) blaivys. Jeigu debesys sklaidosi — retėja pakraščiuose, tai nėra tikra, jog nelis; jeigu prieš vidurdiinį viršum galvų šviesėja, tai būtinai pragiedrės, bus vėl gražūs orai.

Debesys tirpo bežiūrint, dangus žydėjo melynai pilka spalva, ir pasaulis virpėdamas ašarų rasoje, sužibo — tvskėjo saulės spinduliuose.

Buvo pati darbmetė, ir kaimiečiui kiekviena diena buvo brangi.

Bet paskui ji prisiminė, jog jai dabar ištikrųjų vistiek — ar bus gražūs orai ar lis — ji jau nebe bus daugiau ūkininkė, nerinks derliaus, ir bendrai visus jos gyvenimas iki mirties bus kitoks negu anksčiau. Ir jos džiaugsmas pasikeitė į tą be paliovos siurbiantį skausmą, kurį ji nešiojo savyje per tuos nykius metus, kurį ji net sapne jautė...

Iki kaimo, kur ji gimė, augo, iškėtoje ir visą laiką ten išgyveno, beveik niekur nepasisalindama, beliko tik penki kilometrai. Vietos jau nuo pat vaikystės dienų jai buvo pažįstamos. Ji perėjo «Kaukakalnį», kuriuo gązdindavo vaikus, kad jie toli nebėgę nuo namų. Štai ir Rudmėsio miškelis, kur debesimis augo grybai — rudmėsės.

Ji apdairiai žengė takeliu per miškelį, kur ištikrųjų, tarp medžių kelmų buvo pilna rudmėsio, net raudona — tiek daug jų ten kerojo. Ji rovė jas ir dėjo krepšelin, rinkdama kur gražesnes ir sveikesnes. Kiekvieną kartą jai besidžiaugiant laimikiu, iš jos srūvančio ilgesio jausmas pamazū jos krūtini-je rimo, lyg praeinantys dantų skaudėjimas.

Eiti buvo minkšta, kojos primuštos kietam smėlietam kelyje, čia išsėjosi minkštose samanose. Dabar

ji ėjo per «Barsukų» eglėną, kur saulėtam kaimely buvo pilna lapių ir barsukų urvų.

Dar vienas beržynas, dar pūšinėlis, o toliau jau prasidės laukai ir bus matytis kaimas. Ji ėjo nesukubėdama, tartum, norėdama kuo ilgiausiai pabūti toli nuo žmonių, niekeno nesudrumstoje tyloje ir vienvatėje. Žiūrėdama į ją supančius medžius ji stengėsi nieko negalvoti. Tačiau kažkur širdies gilumoje spinkėjo nebylė viltis: gal laiškas nuo vyro bus pašte, o gal jau persimainė kas nors?... Gal vyras paims pas save. O gal ir taip ją pasiūs pas jį?... atėjo jai netikėtai galvon mintis... — O kaip tada Marytė?... — pagalvojo ji baimingai apie dukterį.

Moteris dėvėjo namų darbo čerkesinį, ilgą sijoną ir tokios pat medžiagos senoviškos formos kikišką, galva aprišta perkeline, išblukusia skarele, kojos basos. Iš po skarelės buvo matytis jau žilstą plaukai, o veidas dar jaunas, tik pablyškęs, išbalęs, kaip po ilgos ligos, ir akys visai prigesusios. Matėsi, jog jos savo laiku būta stiprios ir gražios — ir dar ne taip sena: — o dabar beliko tik vargo šešėlis.

Ji priėjo palaukę už kurios jau buvo matyti kaimelis. Senas, amžinas pušynas tą kaimą saugojus ir jo niekas nekirto. Pušys jau senai nustojo augusios, jų viršūnės pražilo, kamienai nelygiai sturuman pasidavė, žievės susproginėjo — saugyslėms apsiraižė, tartum senelių oda; nuo šakų kerojo žali pluoštai, nelyginant, išsipynusios kasos.

Kaimo vaikai mylėjo šį pušyną. Kiekvienais metais kųpsojo jame, tarp baltų samanų daugybė grybų — baravykų, visuomet ištisomis šeimomis.

(Bus daugiau)

Stovi sau, senis baravykas pasipiltęs — rimitas, o ap link tik galvutės kyšo mažuliu, sakytum, tėvas vaikus išvedęs pasivaikščioti.

Pušynas kėlė savo viršūnes į dangų, visas persmelktas saulės spindulių, persisunkęs sākų kvapais ir žemės šiluma, — lygiai taip pat čia buvo ir jos vaikystės dienomis, — pamanė ji. Medžiai kurčiai alsavo, tartum, sapne, spyglių vainikais rimosi ramiantis ūzesys. Protarpiams, tarp medžių pasirodavo šalios pievelės ištaisai paskendusios šviesoje, ir tada darėsi ypatingai liūdna, nesinorėjo tikėti, kad vasara jau praeina, taip tam prieštaravo jų džiaugsmingas vaizdas.

Moteris ėjo tai per samanas, tai per jau rudai — ružavą spalvą įgavusius barkūnus, taip įkaitusius, kad net kojoms buvo karšta. Jai pasidarė karšta, ji nusirišo skarelę nuo suprakaitavusios kaktos, atidengdama prastą, rimtą kaimietišką veidą, ir iš pažiūros sakytum, — štai eina lietuvė moteris pavargusi nuo darbų namon.

Jai ir pačiai kartais taip arodė. Ji galvojo, kad pušynas greitai pasibaigs ties šlaitu, paskui, anoje pusėje šlaito, prasidės beržynėlis, šlaite šaltinėlis su sidabriniu, šaltu vandeniu kur galima atsigirti — «švento vandens».

Pušynas sustojo ties stačiu daubos krantu. Iš smėlėto šlaito pakraučiu kyšojo šaknys, kaip baisybių letenos. Du milžinai medžiai iš vienos pusės, pušys iš kitos, o beržas sustingo virš prarajos, susipindami viršūnėmis, tartum, viens kito gailėdami, kad negriūtų bedugnėn.

Ji atsargiai nusileido į šlaito apačią. Čia buvo drėgna ir vėsoka. Danguis viršuje atrodė tamsesnis, ir gaubė šią vietą, tartum, didžiuliai šventyklas skliautai. Takelis vedė tiesiai į šaltinėli, po senu vienišu beržu. Jau iš tolo buvo girdėti, kaip čiurleno vanduo. Pats šaltinėlis buvo visiškai mažukas, ir srūveno jis iš po didelės akmeninės uolenos.

Viršum šaltinėlio akmeninėje sienoje, nežinia kada ir keno ranka buvo iškalta niša, o joje galvą parėmęs rymojo rūpintojėlis. Jis buvo irgi iš akmenų ištašytas.

masių permenkas tautinis susipratimas — vergiškas pamėgimas svetimybų. Ir šie trys veiksniai yra pagrindiniai mūsų vaikų nutautėjimui. Retenybė, kad iš tautiniai mišrių vedybų susilauktumėm vaikų mokančių lietuviškai. Mišrios vedybos, kurių mūsų parapijose siekia iki 60%, yra tikras lietuviybės kapas.

Ekonomiškai prasigvenusių lietuvių persikėlimas į šaunesnį priemiestį ir nuolatinis ten jų apsigyvenimas praregina lietuvių bažnyčių, dažniausiai stovinčių dirbtuvių rajonuose, lankytojų eiles.

Neateinant lietuviams į savas bažnyčias ir mokyklas, klebonai yra priversti įvesti anglų kalba pamaldas ir lietuvių vietas bažnyčiose ir mokyklose užleisti kitataučiams. Tokiu būdu priaugančioji lietuvių karta pasijunta kitatančių jūroj ir laikui bėgant užmiršta ne tik savo kalbą, bet neretai ir kilmę.

Savo laiku Nepriklausoma Lietuva labai mažai darė pas tangų lietuvių Amerikoje išlaikyti.

L. Ž.

— Philadelphijoje įsteigtas Laisvas Lituanistikos Institutas. Instituto tikslas — ugdyti ir puoselėti lietuvių kultūrinę vertybę ir jas perduoti plačiajai visuomenei. Instituto pirmininku yra didelis lietuvių draugas ir lietuvių kalbos žinovas Pensilvanijos universiteto profesorius dr. A. Sennas, pavaduotojas dr. A. Vasiliauskas. Institute dėstoma lietuvių kalba, lietuvių literatūra ir Lietuvos istorija. Institute dėsto: dr. A. Sennas, dr. A. Salys, lituanistas L. Dambrauskas, dr. V. Krėvė, dr. V. Maciūnas, dr. J. Puzinas ir dr. A. Vasiliauskas.

— Berlyno universitete dar ir dabar tebedėstoma lietuvių kalba, nes pripažįstama jos didelė reikšmė kalbotyros atžvilgiu. Ši lietuvių kalbos se-

minarą lanko keliolika vokiečių filosofų, bet lietuvių studentų nėra.

— Apie 10 naujai atvykusių į Kanadą lietuvių jau nusipirko tabako ūkius. Lietuviai Kanadoje yra žinomi kaip geri ir darbštūs tabako auginytojai. Vien tik Ontario prov. lietuvių tabako auginytojų urtas vertinamas keletą milijonų dol.

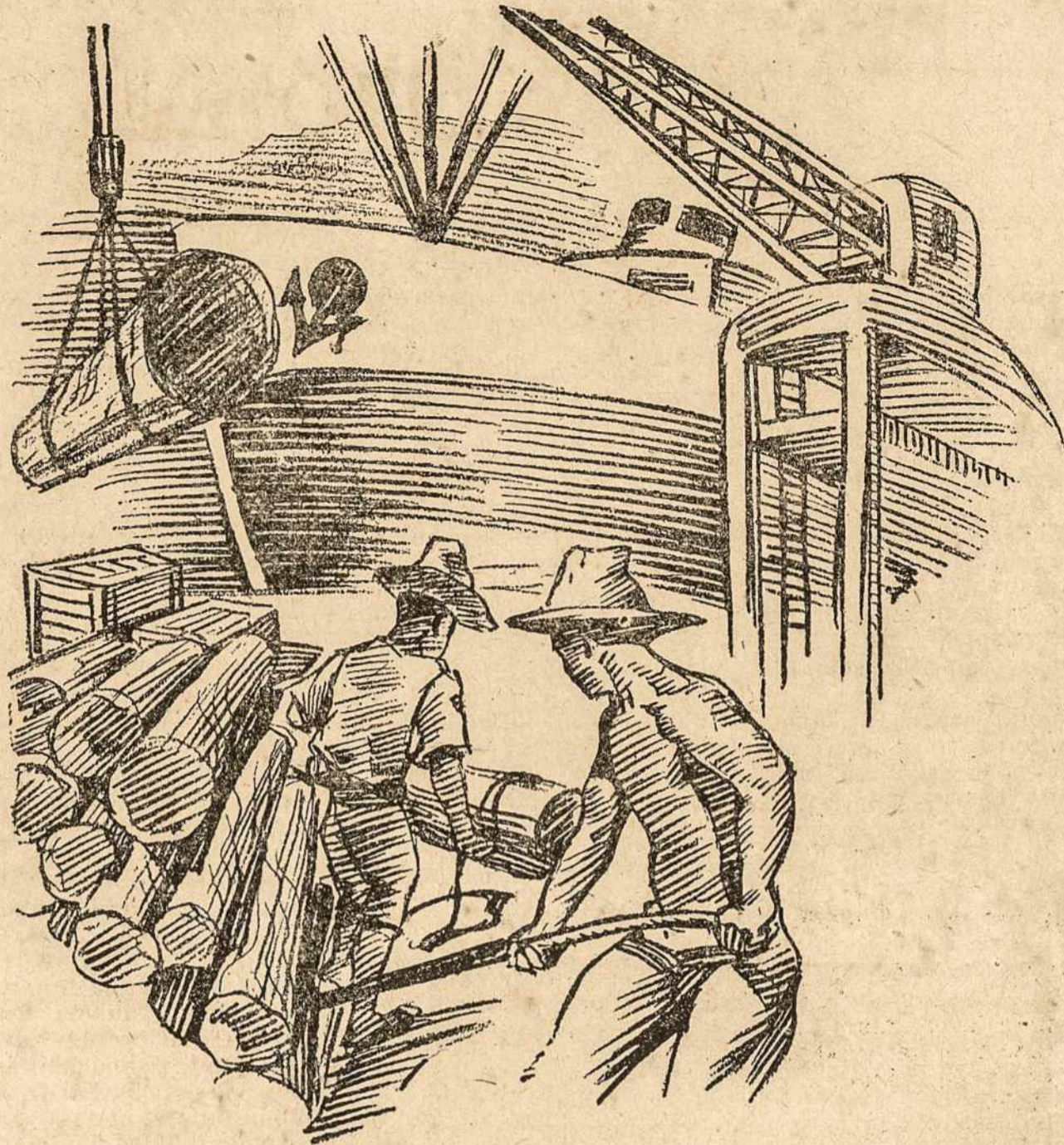
— Mūsų tautietis William Balswick, policijos kapitonas, kuris vadovavo Chicagos «Shutlano Ya-d'ui», šiomis dienomis yra paskirtas kitam svarbiam postui — vadovauti E. Chicago Ave. rajono policijai. Reikia pažymėti, kad visos Chicagos miesto viršūnės ir spauda žino, kad kap. Balswick yra lietuvis, niekur ir niekuomet neslepia savo tautybės.

— Iš Vokietijos į Belgiją išemigravo apie 800 lietuvių vyrų. Tačiau dabar ši lietuvių kolonija smarkiai tirpsta, nes darbo sąlygos yra labai sunkios. Visi dirba anglų kasyklose, kur darbas yra labai sunkus ir pavojingas. Darba pakeisti negalima, todėl daugelis stengiasi susitaupyti ir išvykti kur nors į užjūrius. Daugelis grįžta į Vokietiją.

Lietuviai yra susiorganizavę į Belgijos Lietuvių Bendruomenę ir leidžia savo laikraštį «Gimtoji šalis».

— Mėnesinis kultūros žurnalas «Aida» leidžiamas Prancūzų šiaurinėje Amerikoje, kasmet skirs po vieną 500 dolerių premiją už specialios komisijos geriausiu pripažintą grožinės literatūros ir mokslo veikalą. Pirma kartą premija bus skiriama 1951 m.

— Romoje lankėsi 32 lietuvių studentai ateitininkai, studijuojantieji Vokietijoje. Spalio mėn 28 d. šv. Tėvas suteiktoje audencijoje sveikino iš tremties atvykusius lietuvių studentus.

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimais aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Primami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio!

CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė

Visi bėga tekini

Jauni ir seni

Batus gaus visi

Kaina labai pigi!!!

įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir

vaikams — fabriko kainomis.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojines, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

Empresa de Danças Ltda. "Vila Prudente"

Norėdamas pasilinksinti ir maloniai laiką praleisti užėiki į

SALÃO RECREATIVO "VILA PRUDENTE"

Vila Prudentėje R. Capitão Pacheco Chaves, 806

Groja puikus orkestras «Orchestra do Filho».

Taip pat yra švariai įrengtas Bufetas, erdvi salė.

Savininkais yra mūsų tautietis JONAS GUDELEVICIUS ir ANTONIO MASCARO

806 RUA CAPITÃO PACHECO CHAVES, 806

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.

Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967
SÃO PAULO

Cietubiai BRAZILIJoje

Vasario 16

Vasario 16 minėjimo reikia gruodžio mėn. 27 d. buvo sušaukti Lietuvos konsulo p. Polišeičio organizacijų pirmininkai pasitarimui, į kurį atvyko Liet. K. Bendruomenės pirmininkas kun. P. Ragazius kas, Menininkų Klubo p-kas K. Ambrozevičius, Liet. S-gos pirmininkas M. Dantas, Savišalpos, Kultūrinės Bendruomenės «Lietuva» p-kas inž. Z. Bačelis. Organizacijų pirmininkai pasisakė už bendrą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą.

Kadangi Vasario 16 išpuola penktadienį, tai minėjimas nutarta ruošti artimiausi sekmadienį, vasario mėn. 18 d. 15 val.

Vieta pasirinkta konservatorijos salė av. São João, prieš centralinį paštą. Į minėjimą numatyta kviesti konsularinis korpusas, vyriausybės atstovai, žurnalistai, kurie turės gražios progos susipažinti su S. Paulo lietuvių kolonija ir su dabartine Lietuvos padėtimi. Mums yra svarbu kuo daugiau Lietuvai laimėti draugų, kurie vienu ar kitu būdu paremtų lietuvių žygį kovoje už savo Tėvynės išlaisvinimą.

Minėjimo programa bus iš dviejų dalių: oficialiosios ir meninės. Tikslī programa bus paskelbta po sekančio organiacijų pirmininkų pasitarimo, kuris bus sausio mėn. 5 d.

Juozas MATELIONIS

Onos ir Jurgio Matelionių sūnus, gyvenančių rua Sao Caetano 526, gruodžio mėn. baigė pradžios mokyklos kursą pirmuoju mokiniu, gaudamas aukso medalį. Mokėsi Ginasio Paulista mokykloje. Pradžios mokyklos kursu nepasitenkęs, sieks aukštesnio mokslo. Nors mokykloje ir nėra lietuvių kalbos, bet namuose su tėveliais kalba lietuviškai.

«Mūsų Lietuvos» Prenumeratoriai...

RIO DE JANEIRE	
Numerio leidėjai:	Jonas Adamavičius 200 00
Vytautas Petronis Cr.	1.000.00
Stasys Kumpis	500.00
Bronius Kijlas	500.00
Vaclovas Radzevičius	500.00
Inž. Kazys Audeinis	500.00
Garbės prenumeratoriai:	
Polikarpo Lebedeff Cr.	300.00
Klemensas Martinkus	300.00
Jonas Malaiška	300.00
Antanas Girnius	300.00
Prenumeratoriai, aukotojai:	
Pranas Zieziš Cr.	200.00 ir aukų skelbimo formoj 1.200.00
Ignas Dubauskas	2.00 00
Juozas Juraitis	2.00.00
Inž. Antanas Abraitis	1.00 00
Vytautas Strimaitis	150.00
Aleksandras Špinkus	80.00
Stasys Dutkus	150.00
Pranas Dutkus	150.00
Uršulė Gaulienė	100.00
Inž. Juozas Laskauskas	200,00
Pusei metų	
Jonas Petrakis Cr.	40.00
Stasys Savnoris	40.00
SÃO PAULYJE	
Prenumeratoriai ir aukos:	
Jurgis Masys Cr.	150:00
Kazys Auseuka	150.00

Klemensas Šukys	200.00
Antanas Stankevičius	200.00
Ieva Kutkienė	100.00
Natalija Jakutienė	100.00
Aleksandras Petkevičius	75.00

Prenumeratos į užsienį:

Alfonsas Pauliukonis į Australiją	Cr. 100.00
Klemensas Martinkus į Egiptą	Cr. 100.00
Stasys Kumpis į Kolumbiją	Cr. 100.00
Vincas Grabauskas į Kanadą	Cr. 100.00
Anelė Pelčienė paaukoko Cr. 10	
Menininkų Klubu São Paulyje Valdybos auka	Cr. 100.00

RIR DE JANEIRO LIETUVIAI IR SPAUDOS REIKALAI

«Mūsų Lietuvos» atstovas spaudos reikalais lankėsi pas Rio de Janeiro gyvenančius mūsų tautiečius, su džiaugsmu konstantuoja ten gyvenančių lietuvių aukštą kultūringumą, gilią tautinę sąmonę ir tikrą lietuviškos minties spaudos vertinimą. Tai įrodo prenumeratų skaičius ir aukų gausumas bei didumas. Neatsirado nei vieno, kurs atlaikytas namuose ar sutiktas pripuolamai, būtų neužsiprenumeravęs, neaukojęs ar nerodęs susidomėjimo vieninteliu Brazilijoje lietuviškos minties laikraščiu «Mūsų Lietuva».

Rio de Janeiro lietuviai pageidauja, kad nevestume tautinę vienybę ardančiojo laikraštinės polemikos bei nereikalingų ginčų Gailime užtikrinti, kad «Mūsų Lietuva» ir toliau išlaikys savo tvirtą nusistatymą – kovoti už lietuvių teises, dėl Laisvos Lietuvos, informuoti Brazilijos lietuvius ir zadinti mūsų brolių tautinę sąmonę, išvengiant be reikalingų ginčų, ir politika vimų.

«Mūsų Lietuvos» Redakcija ir Administracija Rio de Janeiro lietuviams reiškia pagarbą už aukštą kultūringumą ir gausias aukas, atsiprašo, kad atstovas negalėjo visų aplankyti. Be to, visus neatlankytuosius ir neužsiprenumeravusius «Mūsų Lietuvos», prašom pasiųsti savo adresus, kad galėtume siųsti nėti «Mūsų Lietuvą» nuo pirmojo numerio.

Red. ir Adm.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Gerbiamas Redaktorium, pri siunėiu Cr 150.00 už «Mūsų Lietuvos» prenumeratą ir nėti širdžiai dėkoju už siuntinėjimą laikraščio.

Taip pat siunėia Cr. 75.00 už «Mūsų Lietuvos» prenumeratą 1951 m. mano kaimynas Kazimieras Mitkus.

Mes su džiaugsmu sutinkame «Mūsų Lietuvos» pranešimą, kad nuo Naujų Metų laikraštis išeis kas savaitę, nes pas mus vienintelis lietuviškas šviesos žiburėlis, yra lietuviškas laikraštis.

Naujų Metų proga linkiu «Mūsų Lietuvai» pasklisti po platųjį pasaulį ir aplankyti kiekvieną lietuvi. O «Mūsų Lietuvos» leidėjams bei redaktoriams ir toliau nenuilstamai dirbti lietuviškos kultūros bei švietimo darbe.

Su pagarba Paulas Daunoras

JOSE ROBERTO LACAVA

Mirga

Sūnus Geraldo Lacava ir Stanislovo Šimkaitės—Lacava gruodžio mėn. 8 d. priėmė pirmą kartą sv. Komuniją.

LIETUVIŲ MENININKŲ KLUBO VALDYBA

Sveikina «Mūsų Lietuvą» pasiryžusių lankyti skaitytojų savaitraščiu. Redakcinei kolegijai ir leidėjams linkime ryžtingos išvėrmės tauriame lietuviško darbo bare.

Ta proga prašome priimti nuo mūsų kuklią auką.

LMK Valdyba

-- 1951 metais numatyta suruošti lietuvių dailininkų parodą. Meno Klubu valdybai prašant, sutiko globoti Lietuvos konsulas São Paulyje p. A. Polišeičis.

-- Gruodžio mėn. 24 d. 9 val. ryto, Bendruomenės Choras per radio Exelsior, studenams skirtoje valandoje, kūčių dienos proga, giedojo Kaledines giesmes.

Pranešinėjo «M. L.» atsakomasis redaktorius prof. J. Ferreira Carrato. Visi, kas turėjo radio aparatų, klausė lietuviškų giesmių.

-- Bendruomenės choras Naujus Metus sutiks choro pirmininko K. Ausekos namuose. Beveik visi choro pobuviai šiais ir praėjusiais metais yra buvę K. Ausekos namuose.

-- Vytautas Petronis paieško savo brolio Česlovo Petronio, prieš karą buvusio Kretingos akcizo revizoriumi. Jis yra vedęs mokytoją Jadvygą Empacheraite.

Amerikiečių mokslo žurnalas "Bulletin of Atomic Scientist" paskelbė straipsnį apie atominę energiją. Straipsnyje išaiškina, kad jau galima padaryti hidrogeninę bombą, kuri galėtų sunaikinti mūsų vargšą žemės rutulį. Tokios bombos kaina tik 40 bilijonų dolerių. Išvada labai aiški – galime sulaukti pasaulio galo anksčiau negu pats Dievas numatė...

"Ar galėtumėt atspėti mano amžių?" viena poniutė užklausė garsųjį rašytoją Bernard Shaw "Jei spresti pagal jūsų puikius dantis – 18 metų; pasižiūrėjus į gelsvus plaukus – 19 metų; gi iš jūsų bendros išvaizdos sakyčiau – 14 metų! Poniutė pakilo kaip ant mielių ir užklausė dar sykį:

"Bet kiek jūs man priskaičiuojate ištikrųjų?" "Tai juk labai paprasta – atšovė Bernard Shaw. Reikia tik suskaičiuoti: 18, 19 ir 14. Išviso 51 metai!"

-- Pirmąjį laikraštį išleido Julius Cezaris. Jo «Romos Dienraštis» buvo padarytas iš medinių lentelių padengtų gipsu. Rašoma buvo juodomis raidėmis.

Lenteles iškabindavo viešoje vietoje ir kas norėjo pasiskaityti, turėjo mokėti tam tikrą pinigų sumą.

Kažin ar už tuos pinigus jis galėjo apmokėti redaktoriui?

Maskvos tvirtinimu rusų mokslininkai išrado viską: radio aparatų, telegrafą, lėktuvą, pòvandeninius laivus, degtukus, atominę bombą ir tt.

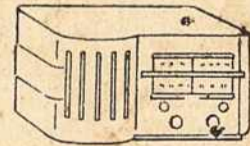
Dabar jau skelbia, kad garvežį išrado ne anglas Stefensonas, bet kažkokis rusas Kluglodonov. Rusai išradę garvežį nežinojo ką su juo veikti, tačiau nenusiminė – pasiuntė šnipus į Ameriką ir sužinojo, kad su juo galima traukti vagonai.

Sovietų karinė valdžia Berlyne yra labai susirūpinusi, nes nežinomi piktadarai išbriovė į komunistinės propagandos rūmus ir išvogė rytinės Vokietijos 1951 metų rinkimų rezultatus. Sovietai bijosi, kad tie liaudies priešai nepaskelbtų, Maskvoj patvirtintų, rezultatų dar rinkimams neprasidėjus.

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SAO JOSÉ, 1 – S. PAULO – VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra radio laboratorija įrengta pagal naujausių technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

Kas nori pirkti MEZGIMO MAŠINAS

retilineas, rankines arba varomas suspaustu oru, siuvamąsias, «Overlock», tinklams megsti mašinas, ir bet kokias tekstilės arba pramonės mašinas, importuotas arba esančias vietoje, kreipkitės į

J O N A A N T A N A I T I

laišku: São Paulo - C. Postal 371 - Telefonu 2-4569.

Specializuota informacija veltui!

Sausio mėnesį: parduodu 4 retilineas ir 2 «Overlock»